

Rapportageformat Instrument Keurmerk HAN ILS en samenwerkingscholen

Versie VO, oktober 2014

Standaard 1. De samenwerkingschool in relatie tot de kwaliteit van de leerwerkomgeving van de lerende

Deze standaard richt zich op de kwaliteit van de leeromgeving op de werkplek. Centrale aandachtspunten zijn: voldoende mogelijkheden om te leren, een adequate begeleiding van de lerende¹ en regelmatige feedback die de lerende krijgt over zijn/haar functioneren. Ten aanzien van deze aandachtspunten is het belangrijk dat school en instituut een gezamenlijke visie hanteren over het opleiden van de lerenden. Dit uit zich in gemeenschappelijke beoordelingscriteria, een gemeenschappelijke visie op instrumenten en een gemeenschappelijke wijze van begeleiden van lerenden.

	Criteria	D	I	Indicatoren
1.	Er is op de samenwerkingschool een visiestuk over opleiden in de school. De hierin beschreven opleidingsvisie onderschrijft de opleidingsvisie van HAN ILS en Radboud Docenten Academie.			<ul style="list-style-type: none"> • De begeleidings- en beoordelingstrajecten zijn schriftelijk vastgelegd en te raadplegen door anderen. • De begeleidings- en beoordelingstrajecten zijn in samenspraak met de instituten vastgesteld. • De taken en verantwoordelijkheden voor de begeleiding en beoordeling van lerenden zijn geëxpliciteerd en vastgelegd binnen het totale pakket aan taken van het hele opleidingsteam van de samenwerkingschool.
2.	De visie op opleiden in de school staat expliciet beschreven in het strategisch beleidsplan en is geoperationaliseerd in het personeelsbeleid van de samenwerkingschool.			<ul style="list-style-type: none"> • De samenwerkingschool heeft een visie op leren en onderwijzen van leerlingen. • De samenwerkingschool heeft een visie op het opleiden en het leren van lerenden • De samenwerkingschool heeft een ontwikkelingsplan en een actieplan met betrekking tot opleiden in de school. • De visie op opleiden wordt gedragen door alle niveaus binnen de samenwerkingschool.
3.	Er is congruentie tussen het leren van leerlingen van de samenwerkingschool en het leren van de lerenden op de Samenwerkingschool .			<ul style="list-style-type: none"> • Alle actoren met betrekking tot opleiden in de samenwerkingschool hebben dezelfde ideeën en verwachtingen over het leertraject. Deze ideeën en verwachtingen zijn geëxpliciteerd in het leerwerkplan van de lerende.

---

¹ Lees voor lerende: iemand die betrokken is bij een formeel opleidingstraject

	Criteria	D	I	Indicatoren
4.	Er is een professioneel opleidingsteam in de samenwerkingschool. Dit team onderhoudt een structurele samenwerking met een opleidingsinstituut. De taken/functionies van actoren zijn beschreven in profielen en maken onderdeel uit van het personeelsbeleid.			<ul style="list-style-type: none"> • De samenwerkingschool heeft getrainde opleiders en begeleiders. • Het opleidingsteam vertoont voorbeeldgedrag (teach as you preach-principe). • Het opleidingsteam legt verantwoording over zijn functioneren af in een bekwaamheidsdossier. • De Samenwerkingschool heeft een samenwerkingscontract met een opleidingsinstituut en verplicht zich tot het mede opleiden van een nader te bepalen aantal lerenden, waarbij lerenden van alle niveaus naar rato geplaatst dienen te worden.
5.	De samenwerkingschool biedt de lerende ² een krachtige en veilige leeromgeving.			<ul style="list-style-type: none"> • De samenwerkingschool biedt de lerende een variatie aan werksituaties en contexten om te leren. • De samenwerkingschool biedt de lerende de mogelijkheid te participeren in de volle breedte van de beroepsuitoefening. • De samenwerkingschool biedt de lerende de ruimte om eigen leerdoelen te realiseren. • De samenwerkingschool draagt zorg voor de beschikbaarheid van informatie en bronnen. • De samenwerkingschool draagt zorg voor de beschikbaarheid van technologie en ICT. • De samenwerkingschool biedt de lerende frequent de gelegenheid om continue feedback te verwerken door middel van reflectie. • De samenwerkingschool biedt de lerende de mogelijkheden om concrete ervaringen te koppelen aan instituutsactiviteiten. • De samenwerkingschool stelt de lerende in staat om steeds meer verantwoordelijkheid te dragen en steeds complexere leersituaties te verwerken. • De samenwerkingschool biedt de lerende een omgeving waarin onderzoekend leren gemeengoed is. • De competenties staan centraal in de beoordeling en komen met enige regelmaat terug in de begeleidingsgesprekken.
6.	De betrokken begeleiders/gecertificeerde opleiders overzien de beoogde ontwikkelingsgang van de lerende en bewaken op basis daarvan de ontwikkeling van de lerende.			<ul style="list-style-type: none"> • De doelen met betrekking tot begeleiding en beoordeling zijn eenduidig.

² Lees voor lerende: iemand die betrokken is bij een formeel opleidingstraject

Toelichting:

Beoordeling Standaard 1:

Aanbevelingen m.b.t. deze standaard:

Standaard 2 De samenwerkingsschool in relatie tot kennisontwikkeling op de leerwerkplek

Deze standaard richt zich op kennisontwikkeling van de lerende³ in de leeromgeving op de werkplek. Kennisontwikkeling is het op systematische manier doen van onderzoek om nieuwe, gevalideerde, kennis te verwerven. Standaard 2 is ontwikkeld vanuit het kennismanagement en vormt tevens de basis voor standaard 3 (professionalisering docenten).

Centrale aandachtspunten zijn: het beleidsplan met betrekking tot kennisontwikkeling van de medewerkers, aandacht voor de kennisontwikkeling van medeopleiders in relatie tot het concept Samenwerkingsschool, beschrijving in het strategisch beleidsplan van deze kennisontwikkeling van medeopleiders in relatie tot het concept Samenwerkingsschool. Het is belangrijk door middel van deze aandachtspunten zicht te krijgen op de systematische borging van kennisontwikkeling met betrekking tot het opleiden van lerenden.

	Criteria	D	I	Indicatoren
1.	De visie op kennisontwikkeling is beschreven in het strategisch beleidsplan. Kennisontwikkeling met betrekking tot opleiden in de school is hier onderdeel van. In deze visie is expliciet aandacht voor de ontwikkeling van kennis en vaardigheden op het gebied van de SBL-competenties, het doen van onderzoek en het begeleiden van onderzoek.			<ul style="list-style-type: none"> • De kennisontwikkeling op het gebied van begeleiden en beoordelen staat beschreven. • De kennisontwikkeling op het gebied van begeleiden en beoordelen wordt gefaciliteerd. • De kennisontwikkeling op het gebied van vak en vakdidactiek in relatie tot opleiden in de school staat beschreven. • De kennisontwikkeling op het gebied van vak en vakdidactiek in relatie tot opleiden in de school wordt gefaciliteerd. • De kennisontwikkeling op het gebied van het doen van onderzoek en begeleiden van onderzoek staat beschreven. • De kennisontwikkeling op het gebied van het doen van onderzoek en begeleiden van onderzoek wordt gefaciliteerd.
2.	De medeopleider van de samenwerkingsschool baseert zijn keuze met betrekking tot zijn kennisontwikkeling op eigen systematische reflectie op gebied van SBL-competenties, begeleiden van lerenden, begeleiden bij het doen van onderzoek en begeleiden bij het uitvoeren van onderzoek.			<ul style="list-style-type: none"> • Het opleidingsteam reflecteert systematisch op het eigen functioneren als vakdocent, begeleider en onderzoeker. • Er is een vooropgezet plan voor reflectie/functioneren voor het opleidingsteam.
3.	De medeopleider van de samenwerkingsschool doet aan permanente ontwikkeling van kennis en vaardigheden op het relevante werkteerrein.			<ul style="list-style-type: none"> • Het opleidingsteam ontwikkelt kennis op het gebied van vak, vakdidactiek, pedagogiek en onderzoek.

³ Lees voor lerende: iemand die betrokken is bij een formeel opleidingstraject

Toelichting:

Beoordeling Standaard 2:

Aanbevelingen m.b.t. deze standaard:

Standaard 3 De samenwerkingschool in relatie tot de professionalisering van docenten

Deze standaard richt zich op de professionaliseringsactiviteiten die worden geïnitieerd door de samenwerkingschool in het kader van het begeleiden en beoordelen van lerenden⁴. De standaard komt voort uit standaard 2. Centrale aandachtspunten van deze standaard zijn: de vormgeving van de professionaliseringstrajecten voor begeleiders en beoordelaars, de facilitering van professionaliseringstrajecten voor begeleiders en beoordelaars, de blijvende professionalisering van begeleiders en beoordelaars en het doel van functioneringsgesprekken in relatie tot de professionalisering.

	Criteria	D	I	Indicatoren
1.	De visie op professionalisering is beschreven in het strategisch beleidsplan. Professionalisering met betrekking tot opleiden in de school is hier onderdeel van. In deze visie is expliciet aandacht voor de ontwikkeling van kennis en vaardigheden op het gebied van de SBL-competenties, het doen van onderzoek en het begeleiden van onderzoek.			<ul style="list-style-type: none"> • De school heeft een professionaliseringplan. Professionalisering van medeopleiders in het kader van opleiden in de school maakt daar integraal onderdeel van uit. • De medeopleider heeft kennis van en professionaliseert zich in het leren van de lerende en past dat toe in de dagelijkse praktijk.
2.	De Samenwerkingschool heeft in samenwerking met de opleidingsinstituten trajecten ontwikkeld voor de opleiding en professionalisering van de medeopleiders, gericht op de gewenste taken/functies in de Samenwerkingschool.			<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn professionaliseringstrajecten voor medeopleiders en begeleiders op het gebied van vak, vakdidactiek, pedagogiek en onderzoek.

Toelichting:

Beoordeling Standaard 3:

---

⁴ Lees voor lerende: iemand die betrokken is bij een formeel opleidingstraject

Aanbevelingen m.b.t. deze standaard:

Standaard 4 De samenwerkingschool in relatie tot schoolontwikkeling

Deze standaard richt zich op de stappen die een school zet met betrekking tot de schoolontwikkeling. Daarbij kijken we in het bijzonder naar schoolontwikkeling in relatie tot het opleiden van docenten en andere lerenden⁵. Centrale aandachtspunten zijn: de manier waarop de school aan schoolontwikkeling werkt, de school als lerende organisatie, de manier waarop lerenden betrokken worden bij de innovaties, de manier waarop studenten van de lerarenopleiding een afstudeeronderzoek kunnen uitvoeren gekoppeld aan een innovatie op teamniveau of organisatieniveau. Daarnaast wordt gekeken of sprake is van beleid met betrekking tot het doen van onderzoek en de manier waarop lerenden bij het doen van onderzoek betrokken zijn.

	Criteria	D	I	Indicatoren
1.	De visie op schoolontwikkeling is beschreven in het strategisch beleidsplan en is geoperationaliseerd in het personeelsbeleid. Schoolontwikkeling met betrekking tot opleiden in de school is hier onderdeel van. De samenwerkingschool heeft een cultuur van continue ontwikkeling van de individuele medewerker, teams en de school als organisatie.			<ul style="list-style-type: none"> • De samenwerkingschool werkt aan de schoolontwikkeling. • De verantwoordelijkheid voor continue verbetering en vernieuwing ligt bij alle niveaus in de organisatie. • Op school- en teamniveau is er sprake van structureel overleg over de leeromgeving van leerlingen. • Schoolbeleidsplannen en afdelingsplannen worden structureel besproken en vastgesteld. • De samenwerkingschool heeft een cultuur waarin medewerkers elkaar regelmatig feedback geven. Ouders, leerlingen en omgeving zijn vanzelfsprekende bronnen voor het geven van feedback. • In de teams wordt de kwaliteitscyclus ingezet als instrument om gewenste schoolontwikkeling te volgen • Medewerkers beschrijven de ontwikkelingen op het gebied van schoolontwikkeling in hun POP. • Medewerkers beschrijven hun POP mede op basis van feedback. Dit POP is onderdeel van de gesprekscyclus.
2.	Het ontwikkelen van een onderzoekende houding, zowel bij eigen medewerkers, bij leerlingen en bij studenten van de lerarenopleiding is herkenbaar in de werkwijze van de school.			<ul style="list-style-type: none"> • De school ziet het ontwikkelen van een onderzoekende houding van eigen medewerkers als belangrijk professionaliserings-instrument. • Medewerkers vertalen dit tot doelen in hun POP. • Medewerkers beschrijven hun POP mede op basis van feedback. Dit POP is onderdeel van de gesprekscyclus. • Bij het ontwikkelen van curriculum voor de leerlingen is deze doelstelling herkenbaar in de uitwerking. • Medewerkers vertonen voorbeeldgedrag m.b.t. een onderzoekende houding, zowel naar leerlingen als naar studenten van de lerarenopleiding. • De kwaliteitscyclus is zichtbaar in de werkwijze van teams.

⁵ Lees voor lerende: iemand die betrokken is bij een formeel opleidingstraject

	Criteria	D	I	Indicatoren
3.	De visie op onderzoek is beschreven in het strategisch beleidsplan en is geoperationaliseerd in het personeelsbeleid. Onderzoek met betrekking tot opleiden in de school is hier onderdeel van.			<ul style="list-style-type: none"> • De school ziet het doen van onderzoek door eigen medewerkers als belangrijk professionaliseringsinstrument. • Medewerkers beschrijven de ontwikkelingen op het gebied van onderzoek in hun POP. • De student van de lerarenopleiding wordt betrokken bij door de school uitgevoerd onderzoek.
4.	De relatie tussen opleiden in de school, de schoolontwikkeling en het doen van onderzoek is beschreven in de visie van de samenwerkingschool.			<ul style="list-style-type: none"> • Het doen van onderzoek gekoppeld aan schoolontwikkeling, wordt ingezet als opleidingsinstrument voor de studenten van de lerarenopleiding.

Toelichting:

Beoordeling Standaard 4:

Aanbevelingen m.b.t. deze standaard:

Standaard 5 De samenwerkingschool in relatie tot kwaliteitszorg

Deze standaard richt zich op de kwaliteitszorg in het kader van het concept Samenwerkingschool. Aandachtspunten die centraal staan in standaard 5 zijn bijvoorbeeld: het kwaliteitszorgplan van de school, de beschrijving van het opleiden van docenten en lerenden in dit kwaliteitszorgplan, de evaluaties van de lerenden, de evaluaties van de begeleiders, de verbetervoorstellen die naar aanleiding van de evaluaties worden gemaakt.

	Criteria	D	I	Indicatoren
1.	De samenwerkingschool heeft een kwaliteitszorgplan met betrekking tot opleiden in de school.			<ul style="list-style-type: none"> • Er is een vragenlijst voor lerenden. • Er is een vragenlijst voor medeopleiders. • Het opleidingsteam evalueert tussentijds de begeleidingstaken en stuurt zo nodig bij. • Er is een jaarverslag over de kwaliteit. • Er zijn streefcijfers vastgesteld met betrekking tot het rendement van opleiden in de school.
2.	In het kwaliteitszorgplan staan de evaluatieprocessen met betrekking tot alle aspecten van opleiden in de school beschreven.			<ul style="list-style-type: none"> • De kwaliteit van de samenwerkingsrelatie maakt expliciet onderdeel uit van het kwaliteitszorgplan • Het effect van het leerproces van de lerenden op het leerproces van de leerlingen maakt expliciet onderdeel uit van het kwaliteitszorgplan • Op resultaten van alle metingen wordt de pdca-cyclus toegepast.
3.	De samenwerkingschool beschikt over een langere periode over de resultaten die aangeven hoe instituten, lerenden en begeleiders de samenwerking met de school waarderen.			<ul style="list-style-type: none"> • De gegevens van criterium 2 worden systematisch geanalyseerd met eigen doelstellingen van de school. Op basis hiervan worden verbeteracties ondernomen. Het instituut is hiervan op de hoogte. • De gegevens van criterium 2 worden systematisch geanalyseerd met eigen doelstellingen van het instituut. Op basis hiervan worden door het instituut verbeteracties ondernomen. De school is hiervan op de hoogte.

Toelichting:

Beoordeling Standaard 5:

Aanbevelingen m.b.t. deze standaard:

Advies aan de kerngroep: